

AS TALLINNA SADAM

Majandusaasta aruanne
31. detsembril 2002 lõppenud
majandusaasta kohta

SISUKORD.....	2
INFO ETTEVÕTTE KOHTA	3
JUHATUSE DEKLARATSIOON	4
TEGEVUSARUANNE.....	5
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	11
RAAMATUPIDAMISBILANSS	11
KASUMIARUANNE	13
RAHAVOO ARUANNE	14
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE.....	15
ÜLDINFORMATSIOON	16
LISA 1. RAKENDATUD RAAMATUPIDAMISPÕHIMÕTTED	17
LISA 2. RAHA JA PANGAKONTOD	21
LISA 3. AKTSIAD JA MUUD VÄÄRTPABERID.....	21
LISA 4. NÕUDED OSTJATE VASTU	23
LISA 5. MAKSUDE ETTEMAKSED JA TAGASINÕUDED	24
LISA 6. VARUD.....	24
LISA 7. VÄHEOLULISE MAKSUMUSEGA INVENTAR	24
LISA 8. TÛTARETTEVÕTTE AKTSIAD	25
LISA 9. MUUD AKTSIAD, OSAKUD VÕI VÕLATÄHED.....	25
LISA 10. MITMESUGUSED LÜHIAJALISED JA PIKAAJALISED NÕUDED	27
LISA 11. KINNISVARAINVESTEERINGUD	28
LISA 12. RENDIARVESTUS	29
LISA 13. MATERIAALNE PÕHIVARA	30
LISA 14. TAGATISETA VÕLAKOHUSTUSED.....	31
LISA 15. VÕLAD HANKIJATELE	31
LISA 16. MAKSUVÕLAD.....	32
LISA 17. VÕLAD TÕÕVÕTJATELE.....	32
LISA 18. MUUD VIITVÕLAD.....	32
LISA 19. LÜHIAJALISED ERALDISED	33
LISA 20. PIKAAJALISED VÕLAKOHUSTUSED	33
LISA 21. OMAKAPITAL	35
LISA 22. REALISEERIMISE NETOKÄIVE.....	36
LISA 23. TEGEVUSKULUD, MUUD ÄRITULUD JA -KULUD	37
LISA 24. TULUD FINANTSINVESTEERINGUTELT	38
LISA 25. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA.....	39
LISA 26. SIDUVAD MAKSED	40
LISA 27. POTENTSIAALSSED KOHUSTUSED	40
LISA 28. BILANSIVÄLISED VARAD	41
LISA 29. FINANTSRISKIDE JUHTIMINE	41
LISA 30. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED	42
LISA 31. MUUD ASJAOLUD	43
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS.....	44
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	45
NÕUKOGU KINNITUS.....	46

INFO ETTEVÖTTE KOHTA

Äriniimi: AS TALLINNA SADAM

Äriregistri kood: 10137319

Käibemaksukohuslase
registreerimisnumber: EE100068489

Postiaadress: Sadama 25
15051 Tallinn

Asukohamaa: Eesti Vabariik

Telefon: 631 8001

Faks: 631 8006

Põhitegevusala: Sadamateenuste osutamine

Majandusaasta: 01.jaanuar - 31.detsember

Juriidiline vorm: Aktsiaselts

Juhatus:	Riho Rasmann	juhatuse esimees
	Jaan Toots	juhatuse esimehe asetäitja
	Tõnis Segerkrantz	juhatuse liige

Nõukogu:	Toomas Vitsut	nõukogu esimees
	Kalev Kallo	nõukogu liige
	Toivo Ninnas	nõukogu liige
	Andrus Kuusmann	nõukogu liige
	Elmar Kruusma	nõukogu liige
	Madis Müller	nõukogu liige
	Neinar Seli	nõukogu liige
	Erik Terk	nõukogu liige

Omanik: Eesti Vabariik (100%)

Aktsiate valitseja: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Audiitor: Sander Kallasmaa (AS Deloitte & Touche Audit)

JUHATUSE DEKLARATSIOON

ASi Tallinna Sadam juhatus on koostanud 2002.majandusaasta tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud raamatupidamise seaduse, hea raamatupidamistava ja rahvusvaheliste raamatupidamise standardite (IAS) nõudeid ning see kajastab õigesti ja õiglaselt ASi Tallinna Sadam vara, kohustusi, omakapitali ja majandustegevuse tulemust. Juhatuse hinnangul on AS Tallinna Sadam jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

17. märts 2003.a.

Riho Rasmann

Juhatuse esimees

Jaan Toots

Juhatuse esimehe asetäitja

Tõnis Segerkrantz

Juhatuse liige

1. Majanduskeskkond

2002.aasta maailmamajanduse kasvu pidurdas võimalik sõda Iraagiga, mille tulemusena loodetud toibumine 2001.aasta majanduskeskkonna jähinemisest lükkus määramata ajaks edasi. Maailma majanduskasvuks 2002.aastal kujuneb tõenäoliselt 2,5%, mis ületab mõnevõrra 2001.aasta 2,2%-list kasvu. 2003.aasta maailmamajanduse kasvutempoks oodatakse ligikaudu 2,8%.

1.1. Venemaa arengud

Maailma majanduskeskkonna arengute taustal mõjutab ASi Tallinna Sadam tegevust siiski kõige enam Venemaa, kui sadamas tegutsevate kaubaoperaatorite kõige olulisema transiidipartneri, majanduslik-poliitiline olukord. 2002.aastal kasvas Venemaa SKP 4,2%, hinnatõus pidurdus, reaalsed sissetulekud tõusid ja investeeringud kasvasid. SKPga samas tempos suurenes ka Venemaa tööstustoodangu maht ning suurenes mitmete ASi Tallinna Sadam läbivate transiidartiklite tootmine ja eksport. Seniste arengute põhjal võib väita, et Venemaa jääb ka lähiaastatel suurel määral ekspordist sõltuvaks, seda eriti nafta, maagaasi, metalli ja puidu osas, mis moodustavad ligi 80% kogu Venemaa ekspordist.

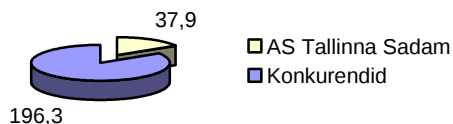
Ekspordi olulist rolli Venemaa majanduses kinnitab ka 2001.aasta augustis kehtestatud raudteetariifipoliitika, mille eesmärgiks oli suurendada kaubavedudes Venemaa enda sadamate kasutamist ja mille realiseerimiseks on Baltimaadesse minevatele kaubavoogudele kehtestatud 1,5 – 3 korda kõrgemad raudteetariifid. Nimetatud raudteetariifide ühtlustamiseks Eesti poolt seni tehtud pingutused ei ole kahjuks vilja kandnud ja seega jätkub Venemaa enda sadamate soosimine kaubaveos ka alanud 2003.aastal.

Venemaa enda sadamaid soosivate raudteetariifide kehtimisele vaatamata on hea meel tõdeda, et Venemaa ühe peamise eksporditavikli – nafta – tootmine kasvas 2002. aastal koguni 9% ulatudes 380 mln tonnini (lähiaastateks plaanitakse tootmise mahu kasvu keskmiselt 8% aastas). Nafta tootmise kasvu tulemusena kerkis 2002.aastal jõuliselt esile trend, mille kohaselt Venemaa suured naftafirmad üritavad suurenevate tootmismahitudelt suurema kasumi teenimise eesmärgil saavutada kontrolli Läänemere naftavõimsuste (sh sadamate) üle (Transneft üritab oma kontrolli alla saada Läti Ventpils naftasadamat; Leedu Mažeikiu Nafta võeti üle Jukose poolt; Lukoil huvitub naftaleiukohast Leedu-Vene piiri lähedal). Samuti üritatakse kaupade eksportimiseks võimalikult palju kasutada Venemaa enda uusi sadamaid. Siiski on Venemaal ka pärast uute sadamate avamist ja/või olemasolevate sadamate laiendamist puudus sadamavõimsustest ning seega peaks tööd jätkuma kõigile Läänemere idakalda sadamatele. Pudelikaelad naftatranspordis on tekitanud Venemaal olukorra, kus toodetud naftat ei suudeta ära vedada ja see on mõjunud soodsalt ka ASi Tallinna Sadam läbinud transiidimahtudele.

1.2. Konkurentsiasend

2002.aasta oli Läänemere idakalda sadamate vahelises konkurentsiasendis ajalooline seoses Venemaa uute sadamaprojektide käivitumisega. 2002.aastal alustas võimsalt tööd Primorski sadam ja käivitusid mitmed Peterburi sadama arenguprojektid. Endiselt "vireleb" Ust-Luga sadama projekt.

Turumaht (mln t)

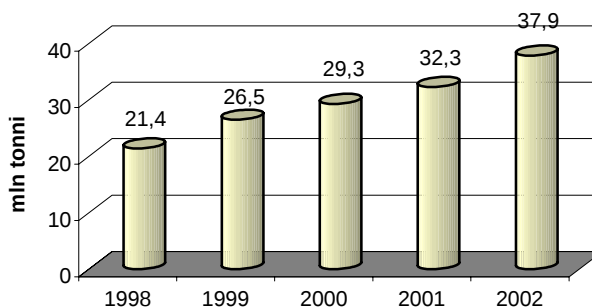

2002.aastal ulatus ASi Tallinna Sadam ja tema konkurentide (teiste Läänemere idakalda sadamate) kaubaveo turumaht 234,2 mln tonnini, kasvades aastaga 12,6% (2001.aastal oli turumaht 208,0 mln tonni ja turumahu kasv 9,2%). 2001.aastaga võrreldes kasvas Läänemere idakalda sadamate turumaht 26,2 mln tonni. Sadama kaubakäibe juurdekasvu osakaal kogu turumahu juurdekasvust oli kõige suurem Primorski sadamas (47%), ASis Tallinna Sadam (21%) ja Peterburi sadamas (17%). Olulisem kaubakäibe vähenemine toimus Ventspilsis sadamas, kus kaubakäibe langes 2001.aastaga võrreldes üle 9 mln tonni (-24%), mis oli peamiselt tingitud Venemaa toornafta transiidi ümbersuunamisest Primorski sadamasse.

2. Tegevustulemused

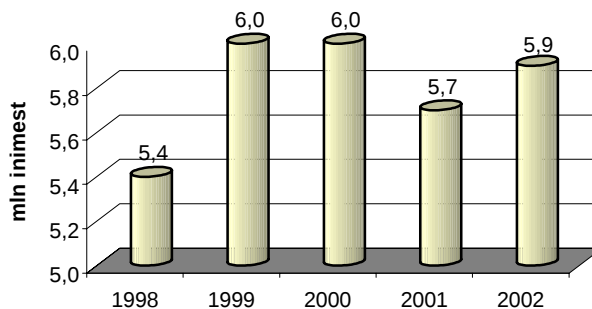
2002.aasta oli ASi Tallinna Sadam jaoks edukas tegevusaasta.

Kaubamaht

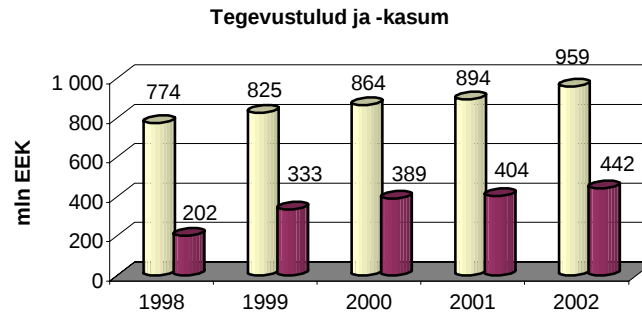

2002.aastal läbis ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvaid sadamaid 37,9 mln tonni kaupu, mis oli 17,1% rohkem kui 2001.aastal (2001.aasta vastavad näitajad olid 32,3 mln tonni ja kasv 10,1%). Kaubamahu kasvu tulemusena suurenes ASi Tallinna Sadam kaubaveo turuosa Läänemere idakalda sadamate hulgas 15,5%-lt 16,2%-ni. Seega suutsime kasvava turu ning tiheneva konkurentsi tingimustes säilitada oma turuosa ning suurendada seda konkurentide arvelt 0,7% võrra. Lastiliikide lõikes moodustasid kaubamahust põhiosa vedellast 64,2% ja segalast 17,6% (2001.aasta vastavad näitajad olid 64,9% ja 20,4%). Veosuundade lõikes moodustas kaubamahust 79% transiit, 11% eksport ja 10% import (2001.aasta vastavad näitajad olid 76%, 14% ja 10%).

Reisijate arv

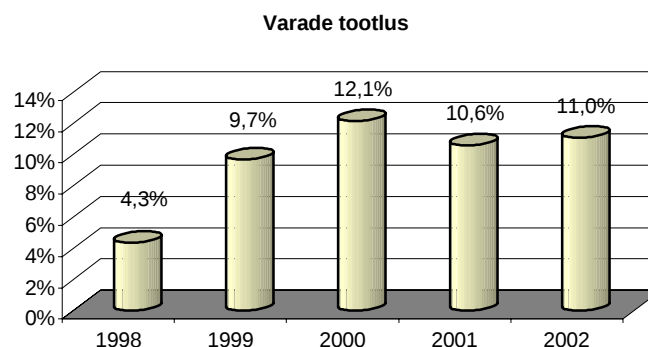
2002.aastal läbis ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvaid sadamaid 5,9 mln reisijat, mis oli 3,6% rohkem kui 2001.aastal (2001.aasta vastavad näitajad olid 5,7 mln reisijat ja langus 4,7%). Kuna liinireisijate arv Tallinn-Helsingi liinil on stabiliseerunud (2002.aasta kasv oli 1,6%), siis märkimisväärset reisijate arvu muutust viimastel aastatel toimunud ei ole. Põhiosa 2002.aasta reisijate arvu tõusust tulenes reisijate arvu suurenemisest Tallinn-Stockholm ja Paldiski-Kapellskär liinidel. Lähiaastateks prognoosime reisijate arvu püsivust 2002.aasta tasemel kuna Eestit külastavate reisijate turg on välja kujunenud ning olulisi arenguid peale kruiisireisijate loodetava kasvu lähiaastateks näha ei ole. Keskpikas perspektiivis võib reisijate arvu negatiivselt mõjutada *tax-free* võimaluse kadumine Eesti ja Soome vahelistel laevaliinidel Eesti liitumisel Euroopa Liiduga.

ASi Tallinna Sadam 2002.aasta tegevustulud olid kokku 958,6 mln krooni, kasvades aasta jooksul 7,2% (2001.aasta vastavad näitajad olid 893,8 mln krooni ja kasv 5,1%). Tuludest kasvasid kõige rohkem sadamatasud (12,2%) ja kaubatasud (5,4%). Sadamatasude kasv tulenes suurenenud kaubamahust, mis tõi endaga kaasa laevakülastuste arvu ja sadamat külastanud laevade kogumahutavuse kasvu. Vaatamata kaubamahu suurele kasvule (17,1%) jäi kaubatasude kasv 2002.aastal sellele alla kuna üldjuhul alanevad sadamas tegutsevatel operaatoritel kaubamahu kasvades kaubatasu tariifid ning mõnel operaatoril alandati kaubatasu tariife eesmärgiga soodustada kaubamahtude kasvu.

2002.aastal toimus kapitalirendi lepingute ümberklassifitseerimine kasutusrendi lepinguteks, mille tulemusel vähenesid finantstulud ca 16 mln krooni võrra ning suurenesid renditulud ja põhivarade amortisatsioon. Võrreldavuse tagamise eesmärgil korregeeriti ka varasemate aastate vastavaid näitajaid.

2002.aastal paranes mõnevõrra ettevõtte tegevuse efektiivsus, mida näitab tegevustulude 7,2%-line kasv, mis ületas tegevuskulude 5,5%-list kasvu. Tegevuskulud olid kokku 516,8 mln krooni, mille tulemusena kujunes tegevuskasumiks 441,8 mln krooni ning rentaabluseks 46,1% (2001.aasta vastavad näitajad olid 489,7 mln krooni, 404,1 mln krooni ja 45,2%). Lähiaastateks on oodata ettevõtte rentaabluse mõningast langust, mida põhjustavad peamiselt ettevõtte strateegia elluviimiseks planeeritavad suuremahulised investeeringud.

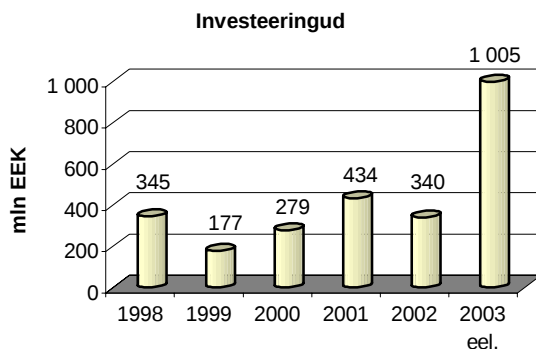

Varade tootlus 2002.aastal mõnevõrra kasvas, ulatudes 11,0%-ni võrreldes 10,6%-ga 2001.aastal. Varade tootluse kasv tulenes peamiselt tegevuse efektiivsuse kasvust.

ASi Tallinna Sadam omakapitali tootlus liikus samas rütmis varade tootlusega, ületades seda 0,6% võrra. Varade ja omakapitali tootluse sarnasuse tingib omakapitali kõrge osakaal ettevõtte kapitalistruktuuris (95%).

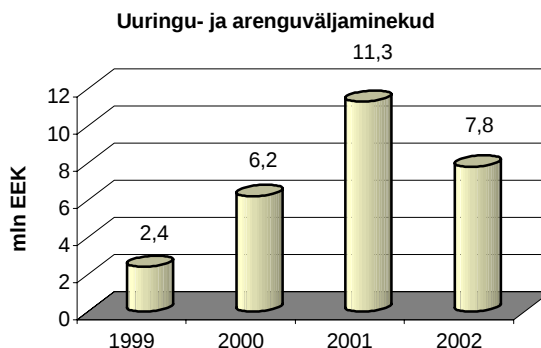
2002.aastal maksti omanikule dividendidena välja 302,7 miljonit krooni, mis moodustas 75% ettevõtte 2001.aasta korrigeeritud puhaskasumist (vt lisa 1 alalõik “Arvestusskeemi ja –meetodi muudatused”).

3. Investeeringud ja arenguväljavaated

2002.aastal investeeris AS Tallinna Sadam uutesse infrastruktuuri objektidesse ja olemasolevate infrastruktuuri objektide parendamisesse kokku 340,4 mln krooni, mis oli 21,6% vähem kui 2001.aastal (2001.aasta vastavad näitajad olid 434,3 mln krooni ja 55,8 % rohkem). Põhiosa investeeringutest, kokku summas 179 mln krooni ehk 53% kogumahust, oli suunatud veetranspordirajatistesse. Suuremad investeeringuobjektid olid seotud Paldiski Lõunasadamaga: RO-RO terminal 88,3 mln krooni ja akvatooriumi süvendus 43,4 mln krooni. Olulist tähelepanu pöörati ka keskkonnakaitsele, mille paremaks korraldamiseks soetati boonipaigalduse laev “Karu” summas 9,9 mln krooni ja keskkonnakaitsevahendeid summas 13,1 mln krooni.

Lisaks ASi Tallinna Sadam investeeringutele sadama infrastruktuuri arendamiseks, investeerisid sadamas tegutsevad operaatorid sadama superstruktuuri arendamiseks ning läbilaskevõime suurendamiseks 2002.aastal ligikaudu 1 miljard krooni. Suurimaks investoriks oli Muuga sadamas tegevust alustanud Galvex Eesti, kelle 2002.aasta investeering terase galvaniseerimistehase rajamisse oli 765 mln krooni. Teised suuremad operaatoritest investeerijad olid Eurodek (ca 150 mln) ja Alexela (ca 60 mln), kes investeerisid mahutipargi laiendamisse.

Lisaks investeeringutele teeb AS Tallinna Sadam igal aastal olulisi uuringu- ja arenguväljaminekuid, mis 2002.aastal ulatusid 7,8 mln kroonini. Uuringu- ja arenguväljaminekud on suunatud uute perspektiivsete kaubavoogude otsimisele ning võimalike arendusprojektide läbitöötamisele majandusliku tasuvuse ja tehniliste lahenduste osas.

Järgneva 5 aasta jooksul planeerib AS Tallinna Sadam investeerida sadama infrastruktuuri väljaehitusse ja parendusse ligikaudu 4,6 miljardit krooni, millest 1 miljard krooni on planeeritud investeerida juba 2003.aastal. Ambitsioonika arengukavaga soovib AS Tallinna Sadam pakkuda operaatoritele ja kaubaomanikele parimat kvaliteeti ning kaasaegset tehnoloogiat, mis aitaks kaasa sadamat läbiva kaubamahu kasvule ning tagaks ASile Tallinna Sadam konkurentsieelise ja turuosa jätkuva kasvu tiheneva konkurentsi tingimustes.

2003.aasta investeeringutest 871 mln krooni ehk 86% kogumahust on suunatud uutesse arendusprojektidesse ja 134 mln krooni ehk 14% kogumahust juba kasutusel oleva infrastruktuuri läbilaskevõime tagamiseks.

Reisijateveoga seotud arenduslikest investeeringutest on 2003.aastal plaanis rajada Vanasadamasse kruisikaitse maksumusega 70 mln krooni ja Saaremaaale kruisikaitse maksumusega 70 mln krooni (millest 2003.aastal realiseeritakse ca 20 mln krooni).

Suurem osa (71%) uutest arendusinvesteeringutest on suunatud Muuga sadama arendamiseks ja Paldiski Lõunasadamasse (19%). Suurematest pikaajalistest projektidest Muuga sadamas võib nimetada sõeterminali ehitust, ida lainemurdja ehitust, uue vedellasti kai ehitust, kaide 14 ja 15 rajamist ning vabamajandustsooni (tööstuspargi) loomisega seotud investeeringuid. Paldiski Lõunasadama kaubamahtude ja turuosa jätkuva kasvu kindlustavad investeeringud puidulaoplatside rajamisse, kai nr 1 rekonstrueerimine vedellasti kaiks, turbakaitse pikendus, akvatooriumi süvendustööde lõpetamine ja raudteega seonduva infrastruktuuri arendamine.

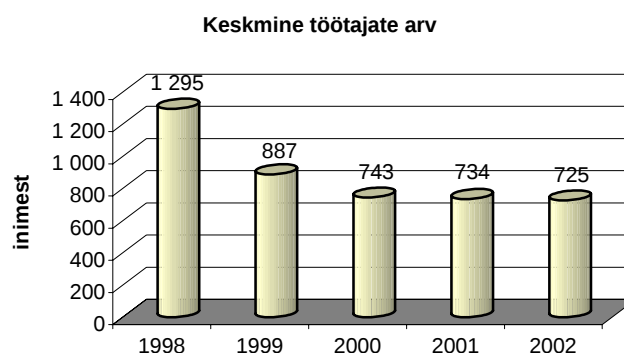
Uute investeeringute finantseerimiseks on plaanis senisest rohkem kaasata võõrkapitali. Pikaajalises perspektiivis on eesmärgiks saavutada omakapitali ja võõrkapitali suhteks 70/30 ning tagada sellega omanikule suurem omakapitali tootlus ja alandada samal ajal ettevõttesse investeeritud kapitali kogumaksumust.

4. Kvaliteedijuhtimise programm

AS Tallinna Sadam on võtnud seisukoha, et ettevõtte konkurentsivõime tagamiseks on vajalik muuta selle töökorraldus ja protsessid efektiivsemaks ning kvaliteetsemaks. Seoses sellega arendati välja ja olulises osas ka juurutati 2002.aasta jooksul ASi Tallinna Sadam integreeritud juhtimissüsteem, sh kvaliteedijuhtimissüsteem vastavalt rahvusvahelise ISO 9001:2000 standardi nõuetele ja keskkonnajuhtimissüsteem vastavalt ISO 14001:1996 standardi nõuetele. Võttes arvesse asjaolu, et vaid vähesed Läänemere idakalda sadamatest omavad ISO sertifikaati, näeme selles võimalust tõestada ettevõtte kuulumist Läänemere sadamate esirinda ka kvaliteeti ja keskkonda puudutavates küsimustes, mis omakorda kinnitab ASi Tallinna Sadam usaldusväärsust rahvusvahelisel tasandil.

ASi Tallinna Sadam eesmärgiks on saada sertifikaat ISO 9001 ja ISO 14001 nõuetele vastava kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimissüsteemi omamise kohta 2003.aasta I kvartali lõpuks.

5. Organisatsioon ja personal

2002.aastal töötas ASis Tallinna Sadam keskmiselt 725 töötajat, töötajatele makstud töötasu üldsumma oli 113,0 mln krooni ja keskmine töötasu 11 664 krooni (2001.aasta vastavad näitajad olid 734 töötajat, 104,7 mln krooni ja 10 975 krooni). 2002.aasta jooksul lisandus 101 uut töötajat ja lahkus 145 töötajat ning 2002.aasta lõpu seisuga töötas AS-is Tallinna Sadam kokku 705 töötajat (2001.aastal lisandus 103 uut töötajat ja lahkus 95 töötajat ning 2001.aasta lõpu seisuga töötas AS-is Tallinna Sadam kokku 749 töötajat).

AS Tallinna Sadam nõukogu pidas 2002.aastal kokku 10 koosolekut, nõukogu liikmete koosseisus toimusid 2002.aastal mitmed muudatused. 21.01.2002.a määrati uueks nõukogu liikmeks Andrus Kuusmann. 04.04.2002.a kutsuti teede- ja sideministri käskkirjaga tagasi nõukogu liikmed Kristiina Ojuland, Vallo Toomet, Koit Uus ja Andrus Villem ning uuteks liikmeteks nimetati Kalev Kallo, Neinar Seli, Erik Terk ja Toomas Vitsut. 05.04.2002.a kutsuti rahandusministri käskkirjaga tagasi nõukogu liige Eero Vaarmann ja uueks liikmeks nimetati Elmar Kruusma. AS Tallinna Sadam nõukogu töötasu 2002.aasta eest oli kokku 538,2 tuh. krooni* (2001.aasta vastav näitaja oli 687,5 tuh. krooni).

2002.aastal AS Tallinna Sadam juhatuse liikmete arv ei muutunud. Juhatusse kuuluvad Riho Rasmann, Jaan Toots ja Tõnis Segerkrantz. ASi Tallinna Sadam juhatuse töötasu 2002.aasta eest oli kokku 2 522,4 tuh. krooni* (2001.aasta vastav näitaja oli 1 840,2 tuh. krooni*). Juhatuses töötasu kasv 2002.aastal võrreldes 2001.aastaga tulenes peamiselt juhatuse liikme Tõnis Segerkrantz-i juhatusse määramisest 2001.aasta keskel.

* töötasu summa ei sisalda aastapreemiat töötulemuste eest, mille maksmine ja täpne summa ei ole käesoleva aruande koostamise hetkeks teada

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

RAAMATUPIDAMISBILANSS

AKTIVA		Lisa	31.12.2002	Eesti kroonides 31.12.2001 korrigeeritud
Käibevara				
1.	Raha ja pangakontod	2	17 281 066	32 968 260
2.	Aktsiad ja muud väärtpaberid	3	43 146 582	103 570 439
3.	Nõuded ostjate vastu	4	87 413 791	80 685 138
	Ostjatelt laekumata arved		97 073 074	98 029 011
	Ebatõenäoliselt laekuvad arved		-9 659 283	-17 343 873
4.	Mitmesugused nõuded		473 037	15 082 418
	Muud lühiajalised nõuded	10	473 037	15 082 418
5.	Viitlaekumised		139 208	789 730
	Intressid		139 208	789 730
6.	Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		19 572 648	8 998 121
	Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5	10 431 930	2 289 363
	Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud		9 140 718	6 708 758
7.	Varud	6	2 327 806	5 606 246
	Tooraine ja materjal		2 222 710	5 491 989
	Ostetud kaubad müügiks		98 939	114 257
	Ettemaksed hankijatele		6 157	0
Käibevara kokku			170 354 138	247 700 352
Põhivara				
8.	Pikaajalised finantsinvesteeringud		21 400 574	9 070 870
	Tütarettevõtte aktsiad	8	0	0
	Muud aktsiad, osakud või võlatähed	9	4 654 800	4 719 902
	Mitmesugused pikaajalised nõuded	10	14 228 334	2 977 420
	Pikaajalised ostjatelt laekumata arved		2 517 440	1 373 548
9.	Materiaalne põhivara	13	3 797 583 795	3 590 651 422
	Maa ja ehitised		4 353 086 412	4 144 933 583
	Masinaid ja seadmed		690 733 903	746 865 259
	Muu inventar, tööriistad, sisseseade ja muud		77 476 772	61 649 147
	Akumuleeritud põhivara kulum		-1 503 991 952	-1 444 396 249
	Lõpetamata ehitus	26	122 357 926	78 787 211
	Ettemaksed materiaalse põhivara eest		57 920 734	2 812 471
Põhivara kokku			3 818 984 369	3 599 722 292
VARAD KOKKU			3 989 338 507	3 847 422 644

PASSIVA		31.12.2002	Eesti kroonides 31.12.2001 korregeeritud
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
1. Võlakohustused		499 477	16 082 685
Tagatiseta võlakohustused	14	499 477	16 082 685
2. Ostjate ettemaksed toodete ja kaupade eest		13 903 657	665 279
3. Võlad hankijatele	15	47 806 947	38 926 602
Hankijate tasumata arved		47 806 947	38 926 602
4. Maksuvõlad	16	8 524 334	5 960 562
5. Viitvõlad		26 408 470	15 919 176
Võlad töövõtjatele	17	15 663 055	11 135 050
Intrassivõlad		2 807 096	593 781
Muud viitvõlad	18	7 938 319	4 190 345
6. Lühiajalised eraldised	19	1 315 527	12 622 965
7. Muud ettemakstud tulevaste perioodide tulud		1 863 524	1 323 766
Lühiajalised kohustused kokku		100 321 936	91 501 035
Pikaajalised kohustused			
8. Pikaajalised võlakohustused	20	70 000 000	70 416 885
Mittekonverteeritavad võlakohustused		70 000 000	70 416 885
9. Muud pikaajalised kohustused		26 000 000	23 400 000
Ostjate ettemaksed		26 000 000	23 400 000
Pikaajalised kohustused kokku		96 000 000	93 816 885
Kohustused kokku		196 321 936	185 317 920
Omakapital			
	21		
10. Aktsiakapital		2 750 000 000	2 750 000 000
11. Reservid		240 433 066	218 814 589
Kohustuslik reservkapital		240 433 066	218 814 589
12. Eelmiste perioodide jaotamata kasum		369 012 977	291 932 511
13. Aruandeaasta kasum		433 570 528	401 357 624
Omakapital kokku		3 793 016 571	3 662 104 724
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		3 989 338 507	3 847 422 644

KASUMIARUANNE

	Lisa	2002	Eesti kroonides 2001 korregeeritud
Äritulud			
1. Realiseerimise netokäive	22	958 579 054	893 812 869
2. Muud äritulud	23	27 292 750	17 043 463
Äritulud kokku		985 871 804	910 856 332
Ärikulud			
3. Kaubad, toore, materjal ja teenused	23	93 073 874	79 160 861
4. Mitmesugused tegevuskulud	23	115 272 367	119 078 214
5. Tööjõukulud		150 597 665	139 033 786
sh palgakulu		113 025 799	104 653 353
sh sotsiaalmaksud		37 571 866	34 380 433
6. Kulum		157 836 672	152 407 231
sh põhivara kulum ja väärtuse langus	11,13	157 836 672	152 407 231
7. Muud ärikulud	23	37 484 658	30 456 610
Ärikulud kokku		554 265 236	520 136 702
Ärikasum		431 606 568	390 719 630
8. Finantstulud kokku		8 161 766	13 378 556
Muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt	24	996	73 906
Kasum valuutakursi muutustest		743 150	1 330 851
Muud intressi- ja finantstulud	24	7 417 620	11 973 799
9. Finantskulud kokku		6 197 806	2 740 562
Intressikulud	20	3 972 038	2 066 637
Kahjum valuutakursi muutustest		1 054 282	673 925
Muud finantskulud		1 171 486	0
Kasum majandustegevusest		433 570 528	401 357 624
Aruandeaasta puhaskasum		433 570 528	401 357 624

RAHAVOO ARUANNE

	Lisa	2002	Eesti kroonides 2001 korregeeritud
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest		1 038 401 237	966 666 813
Laekumised teenustasude ning muude äritulude eest		1 429 448	56 000
Maksed hankijatele kaupade ja teenuste eest		-318 188 223	-283 876 207
Maksed töötajatele ja töötajate eest		-126 556 908	-107 715 775
Maksed ja laekumised seoses kindlustusega		-36 907	-1 811 376
Maksed ja laekumised viivistest, intressidest, trahvidest		2 298 536	3 843 854
Maksed muude ärikulude eest		-3 882 317	-40 502 621
Äritegevusest saadud raha		593 464 866	536 660 688
Materiaalse põhivara soetamine		-381 602 391	-363 653 503
Materiaalse põhivara müük		23 370 112	31 215 700
Teiste ettevõtete lühiajaliste võlakirjade soetamine	3	-174 765 274	-177 066 125
Teiste ettevõtete aktsiate soetamine	9	0	-1 996 800
Teiste ettevõtete lühiajaliste võlakirjade müük	3	225 111 468	157 768 398
Teiste ettevõtete aktsiate müük	9	0	376 017
Laenude põhiosa laekumine teistelt osapooltelt		6 015	31 189
Laekumised väljakuulutatud dividendide eest	24	0	29 179
Laekumised viivistest ja intressidest		8 046 926	1 501 242
Maksed fondiosakute ostmiseks	3	-688 448 350	-658 682 362
Laekumised fondiosakute müügist	3	698 591 115	682 401 122
Investeermisele kulutatud raha		-289 690 379	-328 075 943
Saadud lühiajalist arvelduslaenu		0	34 719 556
Võlakirjade emitteerimine	20	70 000 000	0
Maksed võetud laenude põhiosa kustutamiseks		-85 267 384	-50 739 651
Maksed dividendideks	21	-302 658 681	-330 801 098
Maksed viivisteks ja intressideks		-1 535 616	-1 437 269
Finantseerimisele kulutatud raha		-319 461 681	-348 258 462
RAHAVOOG KOKKU		-15 687 194	-139 673 717
Raha jääk aruandeperioodi algul	2	32 968 260	172 641 976
Raha jääk aruandeperioodi lõpul	2	17 281 066	32 968 260

Mitterahalised tehingud

Aruandeaastal on tasaarveldatud laekumisi teenuste osutamisest maksetega hankijatele kaupade ja teenuste eest summas 7 307 660 krooni. AS Tallinna Sadam poolt antud laenude põhiosa laekumine on tasaarveldatud kinnipidamisega töötasust summas 8 004 krooni. Võetud laenude põhiosa tagasimakseid on tasaarveldatud laekumistega teenuste osutamisest summas 446 645 krooni.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE
**Eesti kroonides
korrigeeritud**

	Aktiakapital	Reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Aruandeaasta kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2000	2 750 000 000	195 185 939	180 946 324	472 572 998	3 598 705 261
Aruandeaasta kasumi (kahjumi) suunamine eelmiste perioodide kasumisse (kahjumisse)	0	0	472 572 998	-472 572 998	0
Reservide suurendamine	0	23 628 650	-23 628 650	0	0
Väljakuulutatud dividend	0	0	-330 801 098	0	-330 801 098
Arvestusmeetodi muudatus	0	0	-7 157 063	-31 011 921	-38 168 984
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	432 369 545	432 369 545
Seisuga 01.01.2002	2 750 000 000	218 814 589	291 932 511	401 357 624	3 662 104 724
Aruandeaasta kasumi (kahjumi) suunamine eelmiste perioodide kasumisse (kahjumisse)	0	0	401 357 624	-401 357 624	0
Reservide suurendamine	0	21 618 477	-21 618 477	0	0
Väljakuulutatud dividend	0	0	-302 658 681	0	-302 658 681
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	433 570 528	433 570 528
Seisuga 31.12.2002	2 750 000 000	240 433 066	369 012 977	433 570 528	3 793 016 571

Täiendav informatsioon on toodud lisas 21.

ÜLDINFORMATSIOON

AS Tallinna Sadam asub Eesti Vabariigis, Tallinnas, Sadama tänav 25. AS Tallinna Sadam ainuomanikuks on Eesti Vabariik.

Landlord tüüpi sadamana on AS Tallinna Sadam põhitegevuseks sadamateenuste osutamine ning stividorifirmade tööks eelduste loomine. Olulisemateks tuluallikateks on seejuures sadamatasud, kaubatasud ja renditasud. Sadamatasude- ja tariifide tase möödunud aastaga võrreldes oluliselt ei muutunud.

AS Tallinna Sadam on äriühing mille aktsiad kuuluvad riigile ja seega määratakse igal majandusaastal Eesti Vabariigi Valitsuse määrusega riigieelarvesse makstav dividendisumma. 2002.aastal makstav dividendisumma on 222 000 000 krooni.

Lisa 1. RAKENDATUD RAAMATUPIDAMISPÕHIMÕTTED

AS Tallinna Sadam 2002.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse, Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendite ja rahvusvaheliste raamatupidamise standardite (IAS) nõuetele. AS Tallinna Sadam raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud esimeses järjekorras IAS kriteeriume ning see esitlusviis on ühildatud Eesti hea raamatupidamise tava nõuetega.

Aruandeperiood on 01.jaanuar-31.detsember 2002, bilanss on koostatud seisuga 31.detsember 2002.

Lühiajaliste nõuete ja kohustuste laekumis- või maksetähtaeg langeb 2003.aastasse.

Lähtudes aruandeaasta andmete esitlusviisist on vajadusel korrigeeritud eelmise aasta näitajate esitlust.

Peamised arvestuspõhimõtted, mida kasutati raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool.

Aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Arvestusskeemi ja –meetodi muudatused

2001.aastal rakendas AS Tallinna Sadam esmakordselt rahvusvahelise raamatupidamise standardi IAS 40 “Kinnisvarainvesteeringud”. Kinnisvarainvesteeringute hindamisel bilansis kasutas AS Tallinna Sadam soetusmaksumuse meetodit. Võttes arvesse, et AS Tallinna Sadam poolt rendile antud kinnisvaraobjekte ei saa siiski käsitleda kinnisvarainvesteeringutena, on 2002.aastal kinnisvarainvesteeringud reklassifitseeritud põhivaraks ning võrreldavuse tagamiseks koostatud korrigeeritud algbilanss.

2002.aastal on tehtud ümberarvestused seoses kapitalirendi lepingute ümberklassifitseerimisega kasutusrendi lepinguteks. Rendilepingute klassifitseerimisel on võetud arvesse lepingutes toodud tingimusi, tegelikku olukorda lepingute täitmisel, riske varade hindamisel ning rendiarvestust reguleerivaid raamatupidamise standardeid, mis viitavad oma iseloomult kasutusrendile. Võrreldavuse tagamiseks on koostatud korrigeeritud algbilanss ja kasumiaruanne.

2002.aastal hüvitas AS Tallinna Sadam osaliselt stividorfimade poolt tasutud infrastruktuuri kasutusõiguse tasu 2000.aasta ja 2001.aasta eest. Võrreldavuse tagamiseks on koostatud korrigeeritud algbilanss ja kasumiaruanne.

Algbilansi ja kasumiaruanne korrigeerimised on esitatud alljärgnevalt:

Bilansikirje	31.12.2001	Eesti kroonides	
		Muutus	01.01.2002
Muud lühiajalised nõuded	20 422 695	-5 340 277	15 082 418
Mitmesugused pikaajalised nõuded	215 822 101	-212 844 681	2 977 420
Kinnisvarainvesteeringud	73 239 743	-73 239 743	0
Akumuleeritud kinnisvarainvesteeringu kulum	-23 341 163	23 341 163	0
Maa ja ehitised	3 720 409 398	424 524 185	4 144 933 583
Masinad ja seadmed	478 543 606	268 321 653	746 865 259
Muu inventar, tööriistad, sisseseade ja muud	57 950 975	3 698 172	61 649 147
Akumuleeritud põhivara kulum	-1 001 166 793	-443 229 456	-1 444 396 249
Ostjate ettemaksed	0	23 400 000	23 400 000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	299 089 574	-7 157 063	291 932 511
Aruandeaasta kasum	432 369 545	-31 011 921	401 357 624

Kasumiaruanne	31.12.2001	Muutus	01.01.2002
Realiseerimise netokäive	888 567 289	5 245 580	893 812 869
Põhivara kulum ja väärtuse langus	132 315 013	20 092 218	152 407 231
Finantstulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt	16 239 189	-16 165 283	73 906
Aruandeaasta puhaskasum	432 369 545	-31 011 921	401 357 624

Nõuded ostjate vastu ja muud lühiajalised nõuded

Nõuded ostjate vastu on hinnatud individuaalselt, kandes ebatõenäoliselt laekuvad nõuded kirjele *Ebatõenäoliselt laekuvad arved*. Lootusetud nõuded on bilansist maha kantud. Muude lühiajaliste nõuete ja viitlaekumiste ebatõenäoline osa on bilansis kajastatud saldeeritult, st nimetatud nõudeid on vähendatud ebatõenäoliselt laekuvate summade võrra.

Rendiarvestus

Rendiarvestuse kajastamisel aastaaruandes on lähtutud rahvusvaheliste raamatupidamise standardite (IAS) nõuetest, mis on kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Vastavalt sellele ning tulenevalt eelkõige lepingute majanduslikust sisust on AS Tallinna Sadam poolt sõlmitud rendilepingud kajastatud kasutusrendina.

Kasutusrendi puhul jääb rendile antud varaobjekt arvele rendileandja raamatupidamisbilansis ning rendileandja jätkab sellelt kulumi arvestamist. Saadavad rendimaksed kantakse selle perioodi tuludesse, mille eest renti arvestati. Kasutusrendiga seotud jooksvad kulud (kaasa arvatud rendileantud varaobjekti kulum) kantakse kuludesse tekkepõhiselt, lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsiibist.

Varud

Varud on hinnatud lähtuvalt sellest, mis on madalam - kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Soetusmaksumuse ja neto realiseerimismaksumuse vahe on kantud aruandeaasta kuludesse. Toorme, materjali ja kaupade kuluks kandmisel on raamatupidamises kasutatud varude identifitseerimise meetodit.

Finantsinvesteeringud

Finantsinvesteeringuid kajastatakse üldjuhul kas soetus- või neto realiseerimismaksumuses sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Börsil noteeritud pikaajalisi finantsinvesteeringuid kajastatakse ümberhindluse meetodil. Ümberhindlus tehakse majandusaasta lõpus.

Seisuga 31.12.2002 oli ASil Tallinna Sadam üks tütarettevõtte – Port-Trans AS (vt lisa 8). Nimetatud ettevõtte ei ole konsolideeritud, kuna Port-Trans AS oli soetatud edasimüümiseks ning AS Tallinna Sadam kontroll selle ettevõtte üle on ajutine. Vastavalt Riigi Teatajas 1998.aastal ilmunud informatsioonile on Port-Trans AS arvatud likvideerimisele kuuluvate ettevõtete nimekirja.

Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse materiaalne vara, mille ühiku soetusmaksumus on 10 000 krooni või enam ja mida kasutatakse kauem kui üks aasta. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest põhivara soetamisega seotud väljaminekutest. Kui materiaalse põhivara realiseerimismaksumus on püsivalt madalam jääkväärtusest, on vastav vara esitatud eeldatavas realiseerimismaksumuses. Põhivarasid amortiseeritakse lineaarselt nende eeldatava kasuliku kasutusaja jooksul. Amortisatsiooninormid põhivara gruppidele on vahemikes:

Hooned ja rajatised	2-20%
sh kaid	2-10%
akvatooriumid	5%
Masinad ja seadmed	10-30%
Muu inventar, tööriistad, sisseseade	10-50%

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivaraobjektile eraldi, arvestades grupile, kuhu objekt kuulub, määratud normide vahemikku.

Põhivara parendused kuuluvad kapitaliseerimisele juhul kui nendega seoses viiakse konkreetse põhivara omadused kvalitatiivselt uuele tasemele või kui on võimalik tõestada, et tehtud kulutused tekitavad tulevikus olulisi tulusid. Jooksvad remonditööd kajastatakse aruandeaasta kuludena.

Puhkusetasu ja puhkusehüvitise reserv

Reserv on kajastatud kohustuse tekkimise perioodil, st hetkel, mil töötajal tekkis nõudeõigus. Väljateenitud puhkusetasu ja puhkusehüvitis on kasumiaruandes kantud kuluks ning bilansis arvele võetud kohustusena.

Eraldised ja potentsiaalsed kohustused

Eraldised moodustatakse bilansis võimalike kohustuste jaoks, millega tõenäoliselt kaasnevad ettevõttele teatud kulutused.

Potentsiaalsed kohustused on võimalikud kohustused, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või mille suurust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata. Potentsiaalseid kohustusi ei kajastata bilansis, vaid avaldatakse lisades.

Kasumiaruanne

Kasumiaruanne kajastab tulusid ja kulusid tekkepõhiselt ning analüüsib neid olemuse järgi.

Realiseerimise netokäive

Realiseerimise netokäive sisaldab aasta jooksul tarnitud (realiseeritud) kaupade ja osutatud teenuste maksumust, millest on maha arvatud käibemaks ja hinnavähendid, tagastatud tooted ja kaubad. Müügitulu valmidusastme määramisel on lähtutud tekkepõhisuse printsiibist.

Laenukulude arvestus

Laenude haldamisega seotud kulud ja laenuintressid kajastatakse kasumiaruandes tekkepõhiselt.

Välisvaluuta arvestus

Välisvaluutatehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud nõuded ja kohustused on ümber hinnatud Eesti Panga 31.12.2002 kehtinud kursi alusel. Kasumiaruandes on äritulude ja –kulude all kajastatud valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud hankijate ning ostjatega. Muud valuutakursist tulenevad erinevused on näidatud finantstulude ning –kuludena.

Hinnangud

Juhatuse antud hinnangud ettevõtte varadele ja kohustustele aruandekuupäeva seisuga ning aruandeperiodi tulud ja kulud põhinevad aktuaalsel informatsioonil ettevõtte seisundist, kavatsustest ja riskidest raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva seisuga. Kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruande koostamisel on kasutatud otsest meetodit. Raha jääk koosneb sularahast ja pangakontode jääkidest. Lühiajalised deposiidid kajastatakse pangakontode koosseisus.

Arengu- ja uurimiskulud

Arengu- ja uurimiskulud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna.

Bilansivälised kohustused

Vastavalt Eesti Veetransporditöötajate Ametiühingute Föderatsiooni ja AS Tallinna Sadam vahelisele kokkuleppele maksab AS Tallinna Sadam sadama pensionäridele toetust 500 krooni iga pensionäri kohta kvartalis.

Lisa 2. RAHA JA PANGAKONTOD

		Eesti kroonides
	31.12.2002	31.12.2001
Arveldusarved pangas	100 106	100 200
Lühiajalised deposiidid	17 180 960	32 868 060
	17 281 066	32 968 260

Lisa 3. AKTSIAD JA MUUD VÄÄRTPABERID

		Eesti kroonides					
				Müüdnud aktsiate (osade) realiseeri			
		Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2000	Soetamine/ ümberklassifitseerimine*	Müük (müügi-summas) (-)	- miska- m (- kahjum)	Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2001	Soetus-maksumus 31.12.2001
Nimetus							
Fiord-Insener AS	aktsia	0	20 000*	0	0	20 000	20 000
Hansa Rahaturufond	osak	21 000 000	352 204 000	-346 200 000		27 004 000	27 004 000
Hansa USD Rahaturufond	osak	0	13 308 282	-13 537 446	229 164	0	0
Hansa Intressifond	osak	0	81 800 880	-81 715 684	461 570	546 766	546 766
Ühispanga Rahaturufond	osak	38 027 400	211 369 200	-241 552 500	0	7 844 100	7 844 100
Leonia Bank	võlakiri	0	3 176 552	-3 176 552	0	0	0
Swedbank	võlakiri	48 384 392	87 694 111	-107 603 715	0	28 474 788	28 474 788
Merita Pank	võlakiri	0	5 941 574	-5 941 574	0	0	0
Swedish Export Credit Skandinaviska Enskilda Banken	võlakiri	473 454	0	-473 454	0	0	0
Sampo Bank	võlakiri	0	78 359 942	-40 573 103	0	37 786 839	37 786 839
		0	1 893 946	0	0	1 893 946	1 893 946
Kokku		107 885 246	835 768 487	-840 774 028	690 734	103 570 439	103 570 439

Lisa 3 järg

Eesti kroonides

		Müüdad aktsiate (osade) Bilansiline realiseeri maksumus Müük (müügi- mis-kasum summas) (- (-kahjum)					Bilansiline maksumus Seotus- maksumus	
Nimetus		Bilansiline maksumus seisuga 31.12.2001	Soetamine/ ümberklas- sifitseeri- mine*			31.12.2002	31.12.2002	
Fiord-Insener AS	aktsia	20 000	0	0	0	20 000	20 000	
Eksportthleb	aktsia	0	65 102*	0	0	65 102	65 102	
Hansa Rahaturufond	osak	27 004 000	279 780 000	-303 784 000	0	3 000 000	3 000 000	
Hansa Intressifond	osak	546 766	115 299 949	-116 982 374	1 135 659	0	0	
Ühispanga Rahaturufond	osak	7 844 100	293 368 400	-278 960 400	0	22 252 100	22 252 100	
Swedbank	võlakiri	28 474 788	17 785 928	-46 260 716	0	0	0	
Skandinaviska Enskilda Banken	võlakiri	37 786 839	55 097 016	-92 884 601	746	0	0	
Sampo Bank	võlakiri	1 893 946		-1 893 946	0	0	0	
Eesti Energia	võlakiri	0	12 630 749	-12 630 749	0	0	0	
Eesti Ühispank	võlakiri	0	67 220 050	-49 410 670	0	17 809 380	17 809 380	
Sampo Liising	võlakiri	0	4 575 902	-4 575 902	0	0	0	
Hansa Capital	võlakiri	0	14 955 630	-14 955 630	0	0	0	
Keila linn	võlakiri	0	2 500 000	-2 500 000	0	0	0	
Kokku		103 570 439	863 278 726	-924 838 988	1 136 405 43	146 582	43 146 582	

Nimetus		Kogus seisuga 31.12.2000 tk	Soetamine/ ümberklas- sifitseeri- mine* tk	Müük tk	Soetamine/ ümberkl Kogus seisuga 31.12.2001 tk	as- sifitseeri- mine* tk	Müük tk	Kogus seisuga 31.12.2002 tk
Fiord-Insener AS	aktsia	0	200*	0	200	0	0	200
Ekspothleb	aktsia	0	0	0	0	1 000*	0	1 000
Hansa Rahaturufond	osak	21 000	352 204	-346 200	27 004	279 780	-303 784	3 000
Hansa USD Rahaturufond	osak	0	13 222	-13 222	0	0		0
Hansa Intressifond	osak	0	668 941	-664 556	4 385	909 205	-913 590	0
Ühispanga Rahaturufond	osak	380 274	2 113 692	-2 415 525	78 441 2	933 684	-2 789 604	222 521
Leonia Bank	võlakiri	0	321	-321	0	0		0
Swedbank	võlakiri	5 015	8 940	-11 055	2 900	1 793	-4 693	0
Merita Pank	võlakiri	0	60	-60	0	0	0	0
Swedish Export Credit	võlakiri	50	0	-50	0	0	0	0
Skandinaviska Enskilda Banken	võlakiri	0	7 975	-4 110	3 865	5 585	-9 450	0
Sampo Bank	võlakiri	0	193	0	193		-193	0
Eesti Energia	võlakiri	0	0	0	0	127	-127	0
Eesti Ühispank	võlakiri	0	0	0	0	6 800	-5 000	1 800
Sampo Liising	võlakiri	0	0	0	0	463	-463	0
Hansa Capital	võlakiri	0	0	0	0	1 500	-1 500	0
Keila linn	võlakiri	0	0	0	0	25	-25	0

Lisa 3 järg

Lühiajalised osakud ja võlakirjad

	2002	Eesti kroonides 2001
Algsaldo	103 570 439	107 885 246
Aruandeaastal soetatud	863 213 624	835 748 487
Pikaajaline investering lühiajaliseks	65 102	20 000
Aruandeaastal müüdud (müügisummas) (-)	-924 838 988	-840 774 028
Aruandeaastal saadud kasum / kahjum (-)	1 136 405	690 734
Lõppsaldo	43 146 582	103 570 439
Saadud intressitulu lühiajalistelt väärtpaberitelt	4 290 900	5 604 191

Aruandeaastal tehti otsus Eksporthleb ASi aktsiate võõrandamise kohta. Seoses sellega on pikaajaline portfelinvesteering 65 102 krooni ümberklassifitseeritud lühiajaliseks finantsinvesteeringuks (vt lisa 9).

2002.aastal saadud intressitulu võlakirjadelt 2 535 596 krooni ja osakutelt 1 755 304 krooni on kajastatud kasumiaruande kirjel *Muud intressi- ja finantstulud*. 2001.aastal saadi intressitulu võlakirjadelt 3 051 554 krooni ja osakutelt 2 552 637 krooni .

Lühiajaliste osakute ja võlakirjade väärtus ei erine oluliselt nende turuväärtusest. Lühiajaliste investeeringute allahindlusi aruandeaastal tehtud ei ole.

Lisa 4. NÕUDED OSTJATE VASTU

	31.12.2002	Eesti kroonides 31.12.2001
Ostjatelt laekumata arved	97 073 074	98 029 011
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-9 659 283	-17 343 873
	87 413 791	80 685 138

Ebatõenäoliselt laekuvad arved

	2002	Eesti kroonides 2001
Algsaldo	-17 343 873	-16 401 497
Aruandeaastal laekunud ebatõenäolised arved	3 892 330	3 630 251
Aruandeaastal kuludesse kantud ebatõenäolised arved	-4 969 976	-10 851 993
Valuutakursi muutused	0	0
Ümberpaigutused lühiajalistesse nõuetesse	7 752 049	373 371
Arvete annuleerimine	0	693 555
Lootusetuks kantud ebatõenäolised arved	1 010 187	5 212 440
Lõppsaldo	-9 659 283	-17 343 873

Lootusetud nõuded on viidud bilansist välja ja nende üle peetakse arvestust bilansivälisel kontrol.

Lisa 5. MAKSUDE ETTEMAKSED JA TAGASINÕUDED

	31.12.2002	Eesti kroonides 31.12.2001
Käibemaks	10 431 930	2 289 363
	10 431 930	2 289 363

Lisa 6. VARUD

2001.aastal on varusid turuväärtusele alla hinnatud summas 102 041 krooni, mis kanti kuludesse. 2002.aastal varusid alla hinnatud ei ole.

	31.12.2002	Eesti kroonides 31.12.2001
Tooraine ja materjal (soetusmaksumuses)	1 387 634	2 975 677
Tooraine ja materjal (neto realiseerimismaksumuses)	835 076	2 516 312
	2 222 710	5 491 989
Ostetud kaubad müügiks	98 939	114 257
Ettemaksed hankijatele	6 157	0
	105 096	114 257
Varud kokku	2 327 806	5 606 246

Lisa 7. VÄHEOLULISE MAKSUMUSEGA INVENTAR

Väheolulise maksumusega inventar, mille soetusmaksumus on alla 10 000 krooni, kantakse kasutusele võtmisel 100% kuludesse. Bilansivälist arvestust peetakse inventariobjektidele maksumuses 2 000 – 10 000 krooni.

	2002	Eesti kroonides 2001
Aruandeaastal kuludesse kantud väheoluline inventar	4 331 624	3 642 895

Lisa 8. TÜTARETTEVÖTTE AKTSIAD

Eesti kroonides

Firma nimi	Aktsiate arv		Soetus- maksumus	Bilansiline maksumus	31.12.2001	Aktsiate arv		Bilansiline maksumus	31.12.2002
	31.12.2001	Osalus %				31.12.2002	Osalus %		
Port-Trans AS	10 500	60	1 050 000	0		10 500	60		0
Kokku:	10 500		1 050 000	0		10 500			0

Asukohamaa: Eesti Vabariik

Port-Trans AS omakapital

31.12.2000

Aktiakapital	1 750 000
Eelmiste perioodide kogunenud kahjum	-1 926 063
Aruandeaasta kahjum(-)	-28 739

Omakapital kokku:

-204 802

Negatiivse omakapitali tõttu olid tütarettevõtte aktsiad alla hinnatud juba eelmistel perioodidel. Kuna ülaltoodud ainus ASi Tallinna Sadam tütarettevõtte kuulub likvideerimisele, siis kajastatakse investering nullväärtusega.

Port - Trans ASi 2002.aasta aastaaruanne ei ole kättesaadav, sest järelepärimistele ei vastata.

Lisa 9. MUUD AKTSIAD, OSAKUD VÕI VÖLATÄHED

Eesti kroonides

Nimetus	Bilansiline maksumus		Osalus %	Soetamine/ ümberklas- sifitseeri- mine*	Müük (müügi- summas) (-) / ümberklas- sifitseeri- mine*	Müüdud aktsiate (osade) realiseeri- miskasum (-kahjum)	Bilansiline maksumus		Soetus- maksumus	Osalus %
	31.12.2000	31.12.2001					31.12.2001	31.12.2001		
Fiord-Insener AS aktsia	20 000	17,8		0	-20 000*	0	0	0	0	0,0
Eksportleib aktsia	65 102	2,38		0	0	0	65 102	65 102	2,38	
Karboplant AS aktsia	0	6,0		0	0	0	0	84 000	6,0	
Hansapank AG aktsia	333 183 0,003			0	-376 017	42 834	0	0	0	
Elektromehaanik aktsia	0	0,1		0	0	0	0	1 095	0,1	
Kamaz aktsia	0	0,1		0	0	0	0	4 929	0,1	
Scantrans aktsia	858 000	18,3		1 996 800	0	0	2 854 800	2 854 800	18,3	
Rocca Al Mare Suurhall aktsia	0			1 800 000		0	1 800 000	1 800 000	0,0239	
Kokku	1 276 285			3 796 800	-396 017	42 834	4 719 902	4 809 926		

Nimetus		Bilansiline		Soetamine/ ümberklas- sifitseeri- mine *		Müük (müügi- summas) (-) / Müüdnud aktsiate (osade) realiseeri- miskasum (-kahjum)	Bilansiline		Soetus-	
		maksumus	Osalus	ümberklas- sifitseeri- mine *	ümberklas- sifitseeri- mine*		maksumus	Osalus	maksumus	Osalus
		31.12.2001	%				31.12.2002	31.12.2002		%
Eksportleib	aktsia	65 102	2,38	0	-65102*	0	0	0	0	0
Karboplant AS	aktsia	0	6,0	0	0	0	0	84 000	6,0	
AG										
Elektromehaanik	aktsia	0	0,1	0	0	0	0	1 095	0,1	
Kamaz	aktsia	0	0,1	0	0	0	0	4 929	0,1	
Scantrans	aktsia	2 854 800	18,3	0	0	0	2 854 800	2 854 800	18,3	
Rocca Al Mare										
Suurhall	aktsia	1 800 000	0,0239	0	0	0	1 800 000	1 800 000	0,0239	
Kokku		4 719 902		0	-65 102	0	4 654 800	4 744 824		

Nimetus		Kogus		Soetamine/ ümberklas- sifitseeri- mine *		Müük (-) / ümberklas- sifitseeri- mine*		Kogus		Soetamine/ ümberklas- sifitseeri- mine *		Müük (-) / ümberklas- sifitseeri- mine*		Kogus	
		seisuga	31.12.2000	tk	tk	tk	tk	seisuga	31.12.2001	tk	tk	tk	tk	seisuga	31.12.2002
Fiord-Insener AS	aktsia	200				-200*	0	0		0		0		0	
Eksportleib	aktsia	1 000			0	0	1 000	0		-1 000*		0		0	
Karboplant AS	aktsia	84			0	0	84	0		0		0		84	
Hansapank	aktsia	2 397			0	-2 397	0	0		0		0		0	
AG															
Elektromehaanik	aktsia	10			0	0	10	0		0		0		10	
Kamaz	aktsia	1 500			0	0	1 500	0		0		0		1 500	
Scantrans	aktsia	55			128	0	183	0		0		0		183	
Rocca Al Mare															
Suurhall	aktsia	0			12	0	12	0		0		0		12	

Aruandeaastal tehti otsus Eksportleib ASi aktsiate võõrandamise kohta. Seoses sellega on pikaajaline portfelliinvesteering ümberklassifitseeritud lühiajaliseks finantsinvesteeringuks (vt lisa 3).

Lisa 10. MITMESUGUSED LÜHIAJALISED JA PIKAAJALISED NÕUDED

**Eesti kroonides
31.12.2001
korrigeeritud**

	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku
Laenud füüsilistele isikutele	2 400	22 660	25 060
Laenud AS Tallinna Sadam töötajatele	8 004	8 986	16 990
Hansapank AS	11 200 000	0	11 200 000
Piirivalveamet*	0	2 945 774	2 945 774
Töötasu avansid	86 891	0	86 891
Muud	3 785 123	0	3 785 123
	15 082 418	2 977 420	18 059 838

**Eesti kroonides
31.12.2002**

	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kokku
Laenud füüsilistele isikutele	2 400	20 760	23 160
Laenud AS Tallinna Sadam töötajatele	6 722	2 264	8 986
Piirivalveamet*	0	2 641 910	2 641 910
PKL	0	11 563 400	11 563 400
Töötasu avansid	167 411	0	167 411
Muud	296 504	0	296 504
	473 037	14 228 334	14 701 371

*Nõudena Piirivalveameti vastu on kajastatud AS Tallinna Sadam ja Riikliku Mereinspeksiooni õli-ujuvtõkete ja kogumisvahendite ühine hange 1995.aastal vastavalt koostöölepingule. AS Tallinna Sadam oli tehingu finantseerija, kellele Riiklik Mereinspeksioon andis soetatud vahendid 15 aastaks rendile.

2000.aastal liitus Riiklik Mereinspeksioon Keskkonnainspeksiooniga, kellele anti üle Mereinspeksiooni raamatupidamise bilanss seisuga 31.12.1999 ja kes oli Mereinspeksiooni õigusjärglane kõigis õigustoiminguis.

2001.aastal anti vastavalt valitsuse määrusele funktsioonide muutmise kohta Keskkonnainspeksioonilt Piirivalveametile üle vastavad lepingud ja sellega seotud vara ning kohustused.

Lühiajaline osa nõudest Piirivalveameti vastu 303 864 krooni (nagu 2001.aastal) on kajastatud bilansis kirjel *Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud*, kuna lepingu järgi toimub nõude kustutamine tasaarveldustena rendimaksete kaudu.

ASiga PKL sõlmitud teenuse osutamise lepingu täitmiseks avati 2001.aastal ASis Hansapank eritingimustega arvelduskonto, kuhu deponeeriti 11 200 000 krooni. Deposiit realiseerus 29.10.2002.

Kuna lepingu järgi toimub antud nõude kustutamine tasaarveldustena ASile Tallinna Sadam osutatud sadamapuksiiri teenuste eest 10 aasta jooksul on lühiajaline osa nõudest ASi PKL vastu 1 322 200 krooni kajastatud bilansis kirjel *Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud*.

Kirjel *Laenud füüsilistele isikutele* on kajastatud nõue ASis Tallinna Sadam töötanud, seisuga 31.12.2002 lahkunud, kuid töötamise perioodil laenu saanud isikute vastu. Töötajatele antud laenude intressimäär on valdavalt 0%. Laenud laekuvad igakuiste tagasimaksetena.

Lisa 11. KINNISVARAINVESTEERINGUD

	Maa	Hooned	Rajatised	Eesti kroonides Kokku
Soetusmaksumus				
Seisuga 01.01.2001	4 317 032	36 285 027	37 030 134	77 632 193
Kulude kapitaliseerimine	0	351 000	0	351 000
Müük ja likvideerimine	0	-334 000	0	-334 000
Ümberklassifitseerimine				
materiaalsest põhivarast (+)	0	38 746	11 416 245	11 454 991
Ümberklassifitseerimine				
materiaalseks põhivaraks (-)	0	-6 608 696	-9 255 745	-15 864 441
Seisuga 31.12.2001	4 317 032	29 732 077	39 190 634	73 239 743
Seisuga 01.01.2002	0	0	0	0
Akumuleeritud kulum				
Seisuga 01.01.2001	0	11 983 895	14 951 994	26 935 889
Kulum	0	1 577 024	2 194 294	3 771 318
Müüdnud ja likvideeritud				
kinnisvarainv. kulum (-)	0	-138 136	0	-138 136
Ümberklassifitseerimine				
materiaalsest põhivarast (+)	0	33 132	2 033 450	2 066 582
Ümberklassifitseerimine				
materiaalseks põhivaraks (-)	0	-3 473 590	-5 820 900	-9 294 490
Seisuga 31.12.2001	0	9 982 325	13 358 838	23 341 163
Seisuga 01.01.2002	0	0	0	0
Jääkmaksumus				
Seisuga 31.12.2001	4 317 032	19 749 752	25 831 796	49 898 580
Seisuga 01.01.2002	0	0	0	0

Lisa 12. RENDIARVESTUS

AS Tallinna Sadam on andnud rendile põhivarasid, mis on olnud tema kasutuses rohkem kui poole oma kasulikust tööeest. Kui renditud vara rendileandja loal parendatakse, on lepingu lõppemisel või lõpetamisel rentnikul õigus sadamalt nõuda parendamiseks tehtud vajalike kulutuste hüvitamist.

Rendilepingutes on fikseeritud rentniku kohustus kasutada rendile antud varaobjekte ainult teatud kindlas majandustegevuse valdkonnas. Sadam omab täielikku kontrolli nende varade edaspidise saatuse üle.

Enamustes rendilepingutes on sätestatud, et rentnik on vabastatud rendi tasumisest aja eest, mil sadam teostab rendiobjektide või infrastruktuuriobjektide remonti, mille tõttu ei ole võimalik rendiobjekti kasutada.

Rentnik on kohustatud tagastama lepingu lõppemisel või ennetähtaegsel lõpetamisel rendile võetud varad viivimatult rendileandjale samas seisundis ja korras, millises rentnik need oma valdusse ja kasutusse sai ning mis on fikseeritud varade koosseisu ja seisukorra kirjelduse aktis, võttes arvesse tehtud parendusi ja varade loomulikke kulumist.

Rendilepingud, kus rendile on antud mitteiluruumid, on valdavalt tähtajatud.

Kasutusrendile antud põhivarede bilansiline väärtus

	31.12.2002		01.01.2002	
	Soetusmaksumus	Akumuleeritud kulum	Soetusmaksumus	Akumuleeritud kulum
Maa *	96 258 541	0	95 423 085	0
sh hoonestusõigusega	81 819 631	0	78 720 924	0
Ehitised	500 042 366	241 510 005	472 119 204	209 081 309
Masinad, seadmed	379 616 323	347 965 116	439 819 423	401 211 900
Muu inventar	10 393 208	7 602 997	11 502 582	7 741 935
	986 310 438	597 078 118	1 018 864 294	618 035 144

*AS Tallinna Sadam on andnud rendile ehitisi (hooneid ja rajatisi) ka iseseisvate põhivaraobjektidena, mille alune maa ei ole rendile antud, mistõttu ehitiste aluse maa soetusmaksumus ei ole esitatud käesoleva aruande rea *Maa* soetusmaksumuse hulgas.

Kasutusrendile antud põhivara amortisatsioonikulu

	Eesti kroonides	
	2002	2001 korrigeeritud
Ehitised	27 632 767	21 808 105
Masinad, seadmed	6 922 510	13 610 769
Muu inventar	647 269	831 863
	35 202 546	36 250 737
Renditulu	77 733 279	82 810 460

Kuna enamik kasutusrendina käsitletud rendilepingutest ei ole siduvad (rendilepingu lõpetamine on võimalik mõnekuulise etteteatamisega), ei ole analüüsitud oodatavaid laekumisi järgnevates perioodides.

Lisa 13. MATERIAALNE PÕHIVARA

Eesti kroonides

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata ehitus	Ettemaksed põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus						
Seisuga 31.12.2000	3 419 365 826	512 135 637	54 997 742	111 938 544	6 778 733 4	105 216 482
Seisuga 01.01.2001	3 341 733 633	512 135 637	54 997 742	111 938 544	6 778 733 4	027 584 289
Soetamine	225 097 863	35 027 442	6 939 712	410 771 593	27 445 045	705 281 655
Rekonstrueerimine	190 296 937	7 057 628	646 707	0	0	198 001 272
Müük ja mahakandmine (-)	-41 157 622	-60 989 866	-4 376 813	-1 627 411	0	-108 151 712
Ümberklassifitseerimine	29 137	-29 137	0	-442 295 515	-31 411 307	-473 706 822
Reklassif.kinnisv.inv.-ks ja tagasi põhivaraks	4 409 450	0	0	0	0	4 409 450
Kap.rendile andmine ja tagastamine	0	-14 548 886	0	0	0	-14 548 886
Tasuta üleandmine	0	-109 212	-256 373	0	0	-365 585
Seisuga 31.12.2001	3 720 409 398	478 543 606	57 950 975	78 787 211	2 812 471 4	338 503 661
Seisuga 01.01.2002	4 144 933 583	746 865 259	61 649 147	78 787 211	2 812 471 5	035 047 671
Soetamine	118 547 030	41 903 824	18 065 378	49 002 385	55 108 263	282 626 880
Rekonstrueerimine	105 468 911	5 938 525	1 444 782	0	0	112 852 218
Müük ja mahakandmine (-)	-6 575 187	-113 067 750	-3 016 620	-5 431 670	0	-128 091 227
Ümberklassifitseerimine	-9 287 925	9 094 045	193 880	0	0	0
Tasuta üleandmine	0	0	-859 795	0	0	-859 795
Seisuga 31.12.2002	4 353 086 412	690 733 903	77 476 772	122 357 926	57 920 734 5	301 575 747
Akumuleeritud kulum						
Seisuga 31.12.2000	603 946 710	323 752 240	35 174 257	397 229	0	963 270 436
Seisuga 01.01.2001	577 010 821	323 752 240	35 174 257	397 229	0	936 334 547
Kulum	90 699 717	30 878 306	6 965 672	-397 229	0	128 146 466
Müüdnud ja mahakantud põhivara kulum (-)	-8 107 985	-54 708 428	-4 243 137	0	0	-67 059 550
Reklassif.kinnisv.inv.-ks ja tagasi põhivaraks	7 227 908	0	0	0	0	7 227 908
Kap.rendile andmine ja tagastamine	0	-3 157 546	0	0	0	-3 157 546
Tasuta üleandmine	0	-68 659	-256 373	0	0	-325 032
Seisuga 31.12.2001	666 830 461	296 695 913	37 640 419	0	0	1 001 166 793
Seisuga 01.01.2002	862 494 900	540 823 938	41 077 411	0	0	1 444 396 249
Kulum	119 612 075	29 049 343	8 270 082	0	0	156 931 500
Müüdnud ja mahakantud põhivara kulum (-)	-4 429 201	-90 176 786	-2 775 187	0	0	-97 381 174
Allahindlus	886 617	18 555	0	0	0	905 172
Tasuta üleandmine			-859 795	0	0	-859 795
Ümberklassifitseerimine	-3 035 995	3 051 607	-15 612	0	0	0
Seisuga 31.12.2002	975 528 396	482 766 657	45 696 899	0	0	1 503 991 952
Jääkmaksumus						
Seisuga 31.12.2001	3 053 578 937	181 847 693	20 310 556	78 787 211	2 812 471 3	337 336 868
Seisuga 01.01.2002	3 282 438 683	206 041 321	20 571 736	78 787 211	2 812 471 3	590 651 422
Seisuga 31.12.2002	3 377 558 016	207 967 246	31 779 873	122 357 926	57 920 734 3	797 583 795

Ümberpaigutused põhivaragruppide vahel on tingitud põhivarade rekonstrueerimise lõpetamisel selgunud vajadustest objektid ümberklassifitseerida.

Lõpetamata ehitistest kanti aruandeaasta kuludeks 5 431 670 krooni.

2001.aastal kanti lõpetamata ehitistest kuludeks 1 627 411 krooni, sh ehitise eksploatatsiooni võtmisel väheväärtuslikuks klassifitseeritud vara summas 1 421 097 krooni.

Põhivarade rekonstrueerimisväljaminekuid amortiseeritakse samade põhimõtete ja normide alusel, mis põhivara.

Põhivarade ülevaatlused toimuvad aastainventuuride käigus. AS Tallinna Sadam arvates on tehtud rekonstrueerimisväljaminekud pikendanud põhivara eluiga ja suurendavad tootlikust.

Lisa 14. TAGATISETA VÕLAKOHUSTUSED

	31.12.2002	Eesti kroonides 31.12.2001
Pikaajaliste laenude (v a pangalaenud) tagasimaksed järgmisel perioodil*	0	15 140 098
Muud kohustused	499 477	942 587
	499 477	16 082 685

*Pikaajalised laenud on kommenteeritud lisas nr 20.

Muude kohustustena kajastatud summa koosneb hoonestusõiguse konkursil osalevate firmade tagatisrahast summas 389 815 krooni, riigihankekonkursil osalemise tagatisrahast summas 100 000 krooni ja muudest 2002.aasta alguses realiseeruvatest lühiajalistest kohustustest summas 9 662 krooni.

Lisa 15. VÕLAD HANKIJATELE

2002.aastal bilansikirjel *Võlad hankijatele* kajastatud 47 806 947 kroonist moodustab võlgnevus ehituslepingute eest 28 480 974 krooni. 2001.aastal bilansikirjel *Võlad hankijatele* kajastatud 38 926 602 kroonist moodustab võlgnevus ehituslepingute eest 15 310 834 krooni.

Lisa 16. MAKSUVÕLAD

Maksuvõlgadena on näidatud maksud, mille maksetähtaeg on järgmisel majandusaastal ja mis tasutakse vastavalt maksetähtaegadele.

	Eesti kroonides	
	31.12.2002	31.12.2001
Üksikisiku tulumaks	3 119 792	2 991 547
Erisoodustuste tulumaks	537 665	208 801
Maamaks	0	118
Sotsiaalmaks	4 674 784	2 760 096
Töötuskindlustusmaks	174 744	0
Kogumispension	17 349	0
	8 524 334	5 960 562

01.jaanuarist 2000.a kehtima hakanud Tulumaksuseaduse kohaselt maksavad Eestis registreeritud juriidilised isikud tulumaksu ainult jaotatud kasumilt (mitte teenitud kasumilt). Tulumaksu makstakse erisoodustustelt, füüsilistele isikutele ja mitteresidentidele makstavatelt dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt ja ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt määraga 26/74.

Riigile, kui residendist juriidilisest isikust omanikule, makstud dividende tulumaksuga ei maksustata.

Lisa 17. VÕLAD TÖÖVÕTJATELE

	Eesti kroonides	
	31.12.2002	31.12.2001
Väljamaksmata töötasu	10 099 531	5 284 477
Puhkusereserv (sotsiaalmaksudega)	2 743 243	2 828 569
Puhkusehüvitise reserv (sotsiaalmaksudega)	2 743 243	2 820 417
Kinnipidamised palgast	77 038	201 587
	15 663 055	11 135 050

Lisa 18. MUUD VIITVÕLAD

	Eesti kroonides	
	31.12.2002	31.12.2001
Viitkohustus sotsiaalmaksu osas	4 309 609	2 226 593
Viitkohustus tulumaksu osas	3 177 552	1 625 274
Viitkohustus töötuskindlustuse osas	179 946	98 478
Viitkohustus kogumispensioni osas	81 212	0
Muud viitvõlad	190 000	240 000
	7 938 319	4 190 345

Sotsiaalmaksu viitkohustus 4 309 609 krooni, tulumaksu viitkohustus 3 177 552 krooni, töötuskindlustuse viitkohustus 179 946 krooni ning kogumispensioni viitkohustus 81 212 krooni on 2002.aasta detsembrikuu töötasudelt arvestatud maksud, mille tasumise tähtaeg ei ole saanud.

Muud viitvõlad koosnevad audiitorfirma AS Deloitte & Touche Audit majandusaasta auditi tasumata kuludest summas 190 000 krooni.

Lisa 19. LÜHIAJALISED ERALDISED

Eraldise liik	Eesti kroonides				
	Seisuga 31.12.2001	Täiendav eraldis	Kasutatud eraldis	Kustutatud eraldis	Seisuga 31.12.2002
Asmet	3 400 970	0	2 886 934	514 036	0
Aastahüvitis	8 991 995	1 424 608	9 101 076	0	1 315 527
Tervisekahjustuse hüvitis	230 000	0	204 555	25 445	0
	12 622 965	1 424 608	12 192 565	539 481	1 315 527

2000.aastal moodustati eraldis AS Asmet poolt Linnakohtusse esitatud hagiavalduse summas 3 400 970 krooni.

2002.aastal lahenes kohtuvaidlus väiksema summa peale, kui oli moodustatud eraldis. Eraldise jääk 514 036 krooni kajastati aruandeaasta *Muudes ärikuludes*.

Aastahüvitisena 1 315 527 krooni on kajastatud juhatuse ja nõukogu liikmetele arvestuslik preemia 2002.aasta töötulemuste eest. Eraldis sisaldab sotsiaalmaksu. AS Tallinna Sadam juhatusele makstakse aastapreemiat töötulemuste eest AS Tallinna Sadam nõukogu otsuse alusel peale ettevõtte aastaaruande kinnitamist.

2001.aastal oli tervisekahjustuse hüvitisena kajastatud AS Tallinna Sadam kahe endise töötaja tervisekahjustuse ühekordne hüvitis seoses kutsehaigusega summas 230 000 krooni. Kohtuotsuse alusel kuulus väljamaksmisele 25 445 krooni võrra vähem.

Lisa 20. PIKAAJALISED VÕLAKOHUSTUSED

2001.aasta						Eesti kroonides
Kellele	Kohustuse liik	Makse- tähtaeg	Intressi- määr (%)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Saldo seisuga 31.12.2001
Stora Enso Mets AS	laen	06.2003	10	942 954	416 885	1 359 839
Pakterminal	laen	2002	0	10 737 144	0	10 737 144
Diagane OÜ	laen	01.08.2011	7	3 460 000	70 000 000	73 460 000
				15 140 098	70 416 885	85 556 983

2002.aasta						Eesti kroonides
Kellele		Makse- tähtaeg	Intressi- määr (%)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Saldo seisuga 31.12.2002
Hansapank AS		19.03.2007	5,1	0	70 000 000	70 000 000
				0	70 000 000	70 000 000

Kohustuse jääk aruande perioodi lõpul	Eesti kroonides	
	31.12.2002	31.12.2001
Stora Enso Mets AS	0	1 359 839
Pakterminal	0	10 737 144
Diagane OÜ	0	73 460 000
Hansapank AS	70 000 000	0
	70 000 000	85 556 983

	2002	2001
Arvestatud pikaajaliste laenude intressikulu	1 164 942	2 066 637
Arvestatud võlakirjade intressikulu	2 807 096	0
Tasutud pikaajalisi laene aruandeaastal	85 556 983	56 831 592

Pikaajaliste laenude intressid ja võlakirjade intressikulu on kajastatud kasumiaruande kirjel *Intressikulud*.

Paldiski Lõunasadama infrastruktuuri arendamiseks Stora Forestry Balti OÜlt võetud laenu tagasimaksmine toimus tasaarveldusena sõltuvuses laenu andja poolt töödeldud kaubakogusest.

Muuga sadama läänebasseini akvatooriumi süvendustööde finantseerimiseks ASilt Pakterminal võetud laenu tagastamise tingimuseks oli kahepoolsetl kokkulepitud kvartaalne makse, milline sõltus laenu andja poolt töödeldud kaubakogusest.

Tulenevalt vajadusest refinantseerida OÜ Diagane laen summas 73 460 000 krooni intressiga 7% aastas, viidi 2002.aastal läbi võlakirja emissioon summas 70 000 000 krooni. Arvestades ASi Tallinna Sadam poolt seatud eesmärki leida pikaajaline ning aktsepteeritava riski-hinna suhtega instrument, osutus parimaks võimalikuks vahendiks 5-aastane struktureeritud (*call- ja put optsiooni olemasolu*) võlakiri intressiga 5,10% aastas. Võlakirjaemissiooni korraldajaks oli AS Hansapank.

Tagasimaksete võrdlus	Eesti kroonides	
	2002	2001
Maksed järgmisel aastal	0	15 140 098
Maksed üle ühe kuid mitte üle viie aasta vältel	70 000 000	70 416 885
	70 000 000	85 556 983

Lisa 21. OMAKAPITAL

Aktsiakapital	Eesti kroonides	
	31.12.2002	31.12.2001
Väljalastud aktsiate arv	275 000 000	275 000 000
Aktsiate nimiväärtus	10	10
Aktsiate maksumus	2 750 000 000	2 750 000 000

AS Tallinna Sadam aktsiate ainuomanik on Eesti Vabariik.

AS Tallinna Sadam põhikirjas fikseeritud maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv on 280 000 000.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Äriseadustikule peab kohustuslik reservkapital peab vastavalt Äriseadustikule moodustama 10% aktsiakapitalist. Eraldised tehakse puhaskasumist aktsionäride üldkoosoleku otsuse alusel. Kohustuslikku reservkapitali ei maksta aktsionäridele välja dividendidena.

2002.aastal eraldati kohustuslikku reservkapitali 5% 2001.aasta puhaskasumist summas 21 618 477 krooni.

Dividendid	Eesti kroonides	
	2002	2001
Aruandeaastal väljakuulutatud dividendid	302 658 681	330 801 098
Aruandeaastal makstud dividendid	302 658 681	330 801 098

2002.aasta puhaskasumi jaotamise ettepanekuna on fikseeritud maksta dividende 132 000 000 krooni, mis toimib ettepanekuna aktsionäridele ja üldkoosolekule ning ei ole kajastatud 2002.a aruandes kohustusena.

Lisa 22. REALISEERIMISE NETOKÄIVE

2001.aasta
korregeeritud

Nimetus	Kaubatasu	Reisijatetasu	Sadamatasud	Renditulu	Teenuste müük	Eesti kroonides
						Kokku
Eesti	152 732 673	72 350 293	423 049 547	82 810 460	84 546 198	815 489 171
Soome	0	33 289 620	45 032 424	0	1 536	78 323 580
Läti	0	0	0	0	118	118
	152 732 673	105 639 913	468 081 971	82 810 460	84 547 852	893 812 869

2002 aasta

Nimetus	Kaubatasu	Reisijatetasu	Sadamatasud	Renditulu	Teenuste müük	Eesti kroonides
						Kokku
Eesti	161 054 597	75 623 753	473 116 447	77 733 279	85 261 579	872 789 655
Soome	0	33 697 497	52 089 727	0	2 175	85 789 399
	161 054 597	109 321 250	525 206 174	77 733 279	85 263 754	958 579 054

Tegevusalade lõikes	2002 %	2001 %	2002	Eesti kroonides
				2001 korregeeritud
Sadamatasud	54,79	52,37	525 206 174	468 081 971
Kaubatasu	16,80	17,09	161 054 597	152 732 673
Reisijatetasu	11,40	11,82	109 321 251	105 639 913
Renditulu	8,11	9,26	77 733 279	82 810 460
Teenuste müük	8,89	9,46	85 263 753	84 547 852
	100,00	100,00	958 579 054	893 812 869

Geograafilises lõikes	2002 %	2001 %	2002	Eesti kroonides
				2001 korregeeritud
Eesti	91,05	91,24	872 789 654	815 489 171
Soome	8,95	8,76	85 789 400	78 323 580
Läti	0,00	0,00	0	118
	100,00	100,00	958 579 054	893 812 869

Lisa 23. TEGEVUSKULUD, MUUD ÄRITULUD JA -KULUD

Kaubad, toore, materjal ja teenused	2002	Eesti kroonides 2001 korrigeeritud
Materjalikulud	13 491 392	14 079 156
Väheväärtusliku vara soetus ja korrashoid	4 617 089	4 027 504
Ostetud teenused	3 732 798	4 331 186
Kütuse-, õli- ja energiakulu	71 232 595	56 723 015
	93 073 874	79 160 861

Mitmesugused tegevuskulud

Koolituskulud	1 179 715	653 673
Rendikulud	6 193 302	6 902 777
Kindlustuskulud	3 533 110	1 475 873
Põhivaradele ostetud tehniline korrashoid ja remont	36 774 569	27 766 011
Sidekulud	6 898 825	8 540 487
Lähetuskulud	2 453 952	2 264 784
Reklaamikulud	10 490 056	7 987 074
Konsultatsioonid, infoteenused, trükised	4 456 951	2 265 354
Esinduskulud	1 414 927	1 156 479
Muud ostetud teenuste kulud	23 477 822	22 455 409
Kulud seoses deebitoridega (ebatõenäolised laekumised)	-6 503 727	6 548 517
Maksud	14 892 502	17 754 267
sh. maamaks	13 960 680	16 593 428
Muud kulud	10 010 363	13 307 509
sh. arengu- ja uurimiskulud*	7 757 530	11 289 958
	115 272 367	119 078 214

*Arengu- ja uurimiskulud koosnevad peamiselt infrastruktuuri väljaarendamiseks tehtavatest eeluuringute kuludest, millised ei kuulu kapitaliseerimisele.

Muud äritulud	2002	Eesti kroonides 2001 korrigeeritud
Kasum põhivara müügist	24 446 336	9 778 782
Kasum valuutakursi muutusest	207 006	185 760
Trahvid, viivised	2 559 923	6 742 633
Tulud kreditoorse võlgnevuse mahakandmisest	0	119 018
Muud	79 485	217 270
	27 292 750	17 043 463

Lisa 23 järg

Muud ärikulud	Eesti kroonides	
	2002	2001
Kahjum põhivara likvideerimisest ja mahakandmisest	3 594 349	5 253 507
Kahjum põhivara müügist	8 648 643	5 359 659
sh kinnistu müük	0	4 085 177
Kahjum valuutakursi muutusest	247 750	731 325
Trahvid, viivised	18 158 717	104 724
Ühingute, liitude liikmemaksud	613 433	356 306
Sponsorlus koos maksudega	3 384 346	2 645 517
Väljamaksed endistele töötajatele	1 400 705	1 372 225
Muud	1 436 715	14 633 347
sealhulgas:		
sihtfinantseerimine laevaliikluse juhtimise süsteemi (VTS) juurutamiseks	0	20 000 000
Sojuztransit kohtuprotsessi eraldise kustutamine	0	-2 883 648
ettekirjutus tagasitäitmise kohta Tolliametilt	0	-3 623 706
	37 484 658	30 456 610

Lisa 24. TULUD FINANTSINVESTEERINGUTELT**Finantstulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt**

	Eesti kroonides	
	2002	2001
		korregeeritud
Väärtpaberite müügisikasum	0	42 834
Dividenditulud	0	29 179
Intressitulud kapitalirendi maksetelt	0	0
Intressitulud pikaajalistelt laenudelt	996	1 893
	996	73 906

Muud intressi- ja finantstulud

	2002	2001
Intressitulud lühiajalistelt laenudelt	0	236
Intressitulud pangakontodelt	1 726 998	5 422 306
Intressitulud lühiajalistelt väärtpaberitelt (aktsiad, osakud, võlakirjad)	4 290 900	5 604 191
Intressitulud järelmaksuga müügit	209 999	104 027
Kasum portfelliinvesteeringute müügist	1 136 405	690 734
Muud	53 318	152 305
	7 417 620	11 973 799

Lisa 25. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

AS Tallinna Sadam käsitleb seotud osapooltena sadama tütar- ja sidusettevõtteid, sadama nõukogu ja juhatuse liikmeid, sadama struktuuriliste allüksuste direktoreid ja nende lähedasi sugulasi, äriühingud, mida omavad loetletud isikud (osalus suurem kui 10%), äriühingud, mille juhtimis- või kontrollorganites või tegevjuhtkondades osalevad loetletud isikud. Esitatud andmed kajastavad aruandeperioodi tehinguid ning nõuete-kohustuste jääki seisuga 31.12.2002 nimetatud isikute ja AS Tallinna Sadam vahel. Andmed põhinevad vastavate isikute poolt esitatud deklaratsioonidel.

Müüdud teenused	Eesti kroonides	
	2002	2001
Eesti Raudtee AS	434 892	0
	434 892	0
Ostetud teenused		
Swedest Motel Group AS	0	239 991
ESP AS	0	151 040
Kiil & Ko AS	36 774	0
IT Grupp AS	28 950	0
	65 724	391 031
Muud ärikulud		
Transiidi Assotsiatsioon MTÜ	270 000	0
	270 000	0
Muud äritulud		
Eesti Raudtee AS	3647	0
	3647	0
Nõuded müüdud teenuste eest aruandeperioodi lõpus		
Eesti Raudtee AS	23 707	0
	23 707	0
Kohustused ostetud teenuste eest aruandeperioodi lõpus		
IT Grupp AS	10 620	0
	10 620	0

Eesti Raudtee AS, ESP AS, Swedest Motel Group AS ning Transiidi Assotsiatsiooni MTÜ on AS Tallinna Sadam nõukogu liikmetega seotud ettevõtted.

IT Grupp AS ning Kiil & Ko AS on AS Tallinna Sadam juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted.

Lisa 26. SIDUVAD MAKSED

Põhivaraga seotud siduvad maksed

	Seisuga 31.12.2001	Järgmisele perioodile ülekanduv tööde maht	Lepingujärgne tööde maht kokku
Kokku lõpetamata ehitused seisuga 31.12.2001	78 787 211		
sh			
Paldiski Lõunasadam, kai nr 2	40 765 029	6 310 614	47 075 643
Paldiski Lõunasadam, kai nr 3	13 081 614	1 625 145	14 706 759
	53 846 643	7 935 759	61 782 402

Lõpetamata ehituste järgis seisuga 31.12.2001 on kajastatud Paldiski Lõunasadama kai nr 2 ja nr 3 rekonstrueerimistööd. Kirjel *Muud lühiajalised nõuded* on kajastatud Muuga sadama vajadusteks ehitatav sadamapuksiir maksumusega 11 200 000 krooni. Seisuga 31.12.2002 lõpetamata ehitustega seotud siduvad maksed ei ole.

Kasutusrendi siduvad maksed

	Eesti kroonides	
	2002	2001
Maksed järgmisel aastal	2 919 138	4 406 927
Maksed üle ühe kuid mitte üle viie aasta vältel	4 634 692	2 302 625
	7 553 830	6 709 552
Aruandeperioodi kasutusrendi kulu	5 783 924	6 436 592
sh		
Sõiduautode rent	3 029 821	4 047 697
Veoautode rent	1 094 012	603 332
Kaatri rent	1 365 861	1 685 335
Muud	294 230	100 228
Kokku	5 783 924	6 436 592

Kasutusrendi kulu kajastatakse kasumiaruande kirjel *Mitmesugused tegevuskulud*.

Lisa 27. POTENTSIAALSED KOHUSTUSED

Potentsiaalsete kohustustena käsitletakse rendilepingutes fikseeritud sadama kohustust kompenseerida rendilepingu lõppemisel rentniku poolt AS Tallinna Sadam varale tehtud kooskõlastatud parenduste jääkväärtus. Majandusaasta aruande koostamise hetkeks on teada operaatorfirmade poolt tehtud parenduste osas potentsiaalne kohustus 106 miljonit krooni.

Lisa 28. BILANSIVÄLISED VARAD

Bilansivälised nõuded

	Eesti kroonides	
	31.12.2002	31.12.2001
Lootusetud nõuded ostjatele	41 924 267	40 914 080
Lootusetud lühiajalised laenud	1 137 948	1 137 948
Lootusetud pikaajalised laenud	549 827	549 827
Külmutatud pangakontod	601 858	601 858
Aksiad, osakud	3 477 858	3 477 858
Liisitud vara	5 430 448	5 430 448
Muud lootusetud nõuded	8 855 522	8 846 048
	61 977 728	60 958 067

Aruandeaastal kanti lootusetutena bilansist välja 2001.aastal ja 2002.aastal tekkinud ja eelmistes aruandeperioodides ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded ostjate vastu summas 1 010 187 krooni.

Muude lootusetute nõuetena kanti bilansist välja munitsipaal- või ühistute valdusse üleantud ASile Tallinna Sadam kuulunud elumajade üüri tasumata korteriüüride jäägid summas 1 934 krooni ja endise töötaja sõiduki kulud summas 7 540 krooni.

Lisa 29. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE

Valuutarisk

AS Tallinna Sadam valuutariski vältimise põhiinstrumendiks on valdava enamiku lepingute Eesti krooni või Euro põhisus. ASi Tallinna Sadam puuduvad olulised kohustused välisvaluutas. Laekumistest oli 2002.aasta 79% Eesti kroonis, 20% euros ning 1% USD-s. Väljaminekutest moodustas Eesti kroon 99%. Tulenevalt eeltoodust ei ole AS Tallinna Sadam olulises osas valuutariskidele avatud.

Intressirisk

ASi Tallinna Sadam puuduvad olulises mahus intressiriskile avatud varad ning kõik intressi kandvad kohustused on fikseeritud intressimääraga.

Krediidirisk

Krediidiriski minimeerimiseks on kasutatud avansiliste ettemaksete nõuet klientidele, kelle maksevõimes on põhjust kahelda. Krediidiriski maandamiseks viiakse enne suuremahuliste lepingute sõlmimist läbi kliendi taustauuring. Ülejäänud meetodid vaadeldava riski juhtimiseks on peamiselt administratiivset laadi ning seisnevad igapäevases klientide maksekäitumise monitoorimises ja vajalike meetmete operatiivses rakendamises. Aasta lõpu seisuga on kõik ebatõenäoliselt laekuvad summad mahakantud või allahinnatud.

Likviidsusrisk

ASi Tallinna Sadam likviidsuse juhtimiseks kasutatakse kahetasandilist likviidsuse jälgimist. Esimese astme likviidsusvaru on mõeldud ettevõtte igapäevategevuses tekkivate kiireloomuliste nõuete tagamiseks ning koosneb üleöödeposiitidest tulenevatest nõuetest pankadele ning osakutest tulenevatest nõuetest rahaturu- ja intressifondidele. Vastavalt AS Tallinna Sadam finantstehingute tegemise korrale on esimese astme likviidsus minimaalselt 15 miljonit krooni.

Teine aste võimaldab efektiivselt tagada nõudeid, mis tulenevad AS Tallinna Sadam äritegevusest, kuid ei ole oma olemuselt kiireloomulised ning kuupäevaliselt koheselt planeeritavad. Teise astme likviidsuse moodustavad Baa3 (Moody's) ja BBB- (S&P's) ja sellest kõrgema krediitdireitinguga emitentide kommertsipaberitest ja võlakirjadest tulenevad nõuded ning tähtajalistest deposiitidest tulenevad nõuded pankadele. Teise astme likviidsus on minimaalselt 5 miljonit krooni.

Vajadusel kasutatakse lühiajalist võõrfinantseerimist erinevate võlainstrumentide kujul.

Avatud turuväärtus

Ettevõtte finantsvarade ja kohustuste bilansiline väärtus ei erine oluliselt nende reaalsest turuväärtusest. ASi Tallinna Sadam puuduvad olulises mahus tururiskile avatud varad ning kohustused.

Lisa 30. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

19.augustil 2002.aastal otsustas aktsionäride erakorraline üldkoosolek vähendada ASi Tallinna Sadam aktsiakapitali aktsiate tühistamise teel Paljassaare sadama, kui ettevõtte, vara maksumuse võrra summas 100 miljonit krooni, tühistada 10 000 000 ASi Tallinna Sadam nimelist aktsiat nimiväärtusega 10 krooni ning teha mitterahaline väljamakse koguväärtuses Eesti Vabariigile, kui AS Tallinna Sadam ainuaktsionärile Paljassaare sadama üleandmise teel. Tallinna Linnakohtu registriosakonnas Äriregistri B-osa registrikaardil on vastav kanne tehtud 29.jaanuaril 2003.aastal

28. novembril 2002.aastal allkirjastas AS Tallinna Sadam NIB-ga (Nordic Investment Bank – Põhjamaade Investeeringuspank) 40 miljoni euro suuruse laenulepingu investeeringute finantseerimiseks peamiselt Muuga ja Paldiski Lõunasadamas. Laenu intress koosneb 6 kuu Euriborist ja fikseeritud riskimarginaalist, mis esimese osalaenu puhul on 0,45% aasta baasil. AS Tallinna Sadam planeerib esimese all-laenu välja võtta 2003.aastal II kvartalis.

15.jaanuaril 2003.aastal otsustas aktsionäride erakorraline üldkoosolek teostada tagastamatu sihtfinantseeringu Veeteede Ametile 2003.aasta talvise navigatsiooni tagamiseks tehtavate jäämurdetööde eest tasumiseks summas kuni 90 miljonit krooni. Seoses sellega on Vabariigi Valitsuse 21.jaanuari 2003.a korraldusega vähendatud ASi Tallinna Sadam poolt 2002.aasta puhaskasumist makstavate dividendide summat koos tasumisele kuuluva tulumaksuga kuni 90 miljonit krooni ulatuses.

Alates 01.jaanuarist 2003.aastast on muudetud AS Tallinna Sadam põhivara alampiiri. Põhivaraks loetakse materiaalselt vara, mille ühiku soetusmaksumus on 30 000 krooni või enam ja mida kasutatakse kauem kui üks aasta. Maa, hooned ja rajatised loetakse põhivaraks olenemata nende soetusmaksumusest. Seoses põhivara alampiiri tõstmisega on 2003.aastal täiendavalt kuludesse kantud 4 308 964 krooni.

AS Tallinna Sadam planeerib kasutada tagasiostuvõimalust oma 19. märtsil 2002.aastal emitteeritud 5-aastastele võlakirjadele mahus 70 miljonit krooni ning lunastada nimetatud võlakirjad 19. märtsil 2003.aastal.

Võlakirjad lunastatakse uue 3-aastase võlakirja emissiooniga mahus 70-100 miljonit krooni, mis noteeritakse Tallinna börsil.

Lisa 31. MUUD ASJAOLUD

AS Tallink Grupp, AS Hansatee Cargo ja AS Termoil on Konkurentsiametile esitanud AS kaebused süüdistades ASi Tallinna Sadam konkurentsiseaduse rikkumises.

7.augustil 2001.a esitas AS Termoil Konkurentsiametile kaebuse, milles süüdistas ASi Tallinna Sadam oma seisundi otseses või kaudses kuritarvitamises kaubaturul, sealhulgas ebaõiglaste äritingimuste kehtestamises ning erinevate tingimuste rakendamises erinevatele äripartneritele.

ASga Termoil seotud vaidlus jätkub halduskohtus. Trahvi konkurentsiseaduse rikkumise eest ASle Tallinna Sadam antud asjas enam määrata ei saa, kuna vastavalt 1. septembrist 2002.a jõustunud karistusseadustikule, on konkurentsiseaduse rikkumine karistatav karistusseadustiku alusel, kuid tagasiulatuvalt seda teha ei saa. Kohus lõpetas konkurentsiseaduse alusel koostatud haldusõigusrikkumise protokolliga menetlemise. Juhul, kui Konkurentsiameti otsus õigusrikkumise tuvastamise kohta jääb jõusse, ei esitata AS Tallinna Sadam vastu ka tsiviilnõuet konkurentsiseaduse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamiseks, kuna ASga Termoil on sõlmitud kokkulepe kaubatasude muutmise kohta.

AS Tallink Grupp ja AS Hansatee Cargo väidavad Konkurentsiametile esitatud kaebustes:

1. AS Tallinna Sadam kuritarvitab kaubaturgu valitseva ettevõtjana oma seisundit kehtestades ebaõiglaselt kõrge reisijatasu kai- ja sildumistasu ning selle tulemusel kahjustab konkurentsivabadust;
2. AS Tallinna Sadam kehtestas oma klientidele ebaõiglased müügi- ja muud äritingimused, kehtestades sadama eeskirjas transpordivahendite kaubatasu Tallinna Sadamaga infrastruktuuri kasutamise lepingut mitteomavatele ettevõtjatele.

Konkurentsiamet on lõpetanud AS Tallink Grupp ja AS Hansatee Cargo kaebuste põhjal algatatud juhtumite uurimise. Nimetatud asjades on Konkurentsiamet teinud ASle Tallinna Sadam ettekirjutuse kehtestada samasugune kaubatasu infrastruktuuri kasutamise lepingut omavatele ja mitteomavatele ettevõtjatele ning andnud soovitus pidada raamatupidamises eraldi arvestust sadamatasudele vastavate teenuseliikide osas. Konkurentsiameti poolt tehtud ettekirjutus ja antud soovitus ei too rahalisi nõudeid AS Tallink Grupp ega AS Hansatee Cargo poolt, kuna ei ole tuvastatud rikkumist, mis oleks põhjustanud kellelegi kahju.

Seetõttu ei ole peetud vajalikuks eraldiste moodustamist ülalkirjeldatud kaebustest tulenevate võimalike kohustuste tagamiseks.

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

AS Tallinna Sadam juhatus teeb ettepaneku jaotada 2002.majandusaasta kasum summas 433 570 528 krooni järgnevalt:

kohustuslikku reservfondi 21 678 526 krooni,

dividendideks 132 000 000 krooni,

eelmiste perioodide jaotamata
kasumi arvele 279 892 002 krooni.

“.....” ..... 2003.a.

Riho Rasmann
Juhatuse esimees

Jaan Toots
Juhatuse esimehe asetäitja

Tõnis Segerkrantz
Juhatuse liige

NÕUKOGU KINNITUS

AS Tallinna Sadam nõukogu kiitis heaks 2002.majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja audiitori järeldusotsusest.

“.....” ..... 2003.a.

Toomas Vitsut

Kalev Kallo

Toivo Ninnas

Andrus Kuusmann

Elmar Kruusma

Madis Müller

Neinar Seli

Erik Terk